

A Diamantstein Család

A kép a férjem családját ábrázolja, a Diamantstein családot. Az első sorban középen van az apósom, a férjem édesapja, Diamantstein Jakab. Balra a férjem legidősebb bátyja, Miklós, jobbra a férjem, Imre, a háta mögött a kisebbik bátyja, István (Pista) és a felesége, Szűcs Anna. Olyanok, mintha fiatal házaspár lennének, én akkor még nem ismertem őket. Valószínűleg látogatónak jöttek haza az apukához, mert a fiatalabbik bátyja a férjemnek, Pista, Bukarestben élt a feleségével. A férjem dévai születésű volt, az édesapja, Diamantstein Jakab kereskedő ember volt, de én apósomat személyesen nem ismertem [Déva város Hunyad vm. székhelye volt, 1910-ben is, 1920-ban is 8700 fő lakta, kétharmad részt magyar nemzetiségűek. Trianon után a város Romániához került. -- A szerk.]. Hárman voltak fiútestvérek. Apósoméék eredetileg Déván laktak, ott volt üzletük valamikor, és azt hiszem, 1935-ben már tönkrementek, és hazajöttek [Maros]Vásárhelyre, hogy együtt legyen a család, mert itt több testvére élt apósomnak. Úgy tudom, hogy egy időben a férjem bátyja Aradon dolgozott az úgynevezett Neumann gyárban, az egy híres, nagy gyár volt Aradon [A Neumann testvérek óriási szesz- és élesztőgyáráról van szó. -- A szerk.]. Aztán hazakerült [Maros]Vásárhelyre, és itthon valami részesedése volt a Diamantstein-féle vasüzletben. Hát, ez családi dolog volt, úgy tudom, hogy ő ott könyvelt, az öregúr már nem dolgozott, idős volt. A férjem édesanyja -- nem jut eszembe, mi volt a neve -- 1939-ben meghalt szegény, mert beteg volt, úgyhogy az öregúr, a férjem és a bátyja, Miklós együtt laktak. Pista elég korán megnősült, és Bukarestben élt. Tehát ők hárman voltak itthon. Miklós nagyon művelt, komoly ember volt, nem nősült meg soha, mert nem volt egészséges, pajzsmirigy-problémás volt. Tisztviselő ember volt. Az apósomat és a nagyobbik fiát, Miklóst deportálták, és ott pusztultak el. A másik testvére, Pista szintén tisztviselő ember volt, Bukarestben. A felesége Szűcs Anna iparművésznő volt, és egy nagyon szép műhelye volt ott. Nem voltak deportálva, mert Bukarestben éltek, és így átvészelték a holokausztot. Abszolút nem voltak vallásosak, egy lányuk volt, tízévi házasság után született [1948], és aztán elmentek Izraelbe, majd onnét Kanadába a fiatalokkal együtt. A sógorom meghalt két évvel ezelőtt [2002-ben], 91 éves korában, a sógornőm, Anna még él. A férjem közben elvégezte Kolozsváron a jogot, és itt dolgozott [Maros]Vásárhelyen egy ügyvédi irodában mint ügyvédbojtár, dr. Hirsch Gusztávnak az ügyvédi irodájában, egészen addig, amíg munkaszolgálatba nem vitték. A férjemék nagyon vallásosak voltak, sőt a férjem még otthon is reggel rendszeresen

imádkozott, előírás szerint. Nem voltak ortodoxok, de vallásosak voltak, és az ortodox templomba jártak, nem a neológba. Nem hordtak pajeszt vagy ilyesmit, de az összes Diamantstein, mert rengeteg Diamantstein volt [Maros]Vásárhelyen, mind vallásos ember volt. A férjem szörnyű helyen volt munkaszolgálaton, elvitték a Pripeti mocsarakig, ami -- úgy tudom -- Ukrajnában van [Pripjáty mocsarak néven is ismert, Európa legnagyobb mocsárvidéke Dél-Belorusszia és Észak-Ukrajna területén. 1941. augusztus 12-én 6526 fosztogatónak titulált zsidót lőttek itt agyon. Az asszonyokat és a gyermekeket a mocsárba akarták süllyeszteni, de a mocsár nem bizonyult elég ingoványosnak. www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Holocaust/Pripet. -- A szerk.]. Együtt volt Rosenblatt Nácival, akivel meneteltek ezer-nem-tudom-hány kilométert, és csodálatos módon megérkezett haza egészségesen 1944 novemberében. 29 éves volt, amikor rongyokban hazakerült a munkaszolgálatról. Szerencsésen megúszta, pedig egy vékony ember volt, de úgy látszik, ellenálló volt a nagy nyomorúságban. Sajnos, aki hazakerült abból a pokolból, az megszűnt vallásosnak lenni, mert az ünnepek családi ünnepek voltak, és nem volt már család, sehol nem volt család.